

ที่ มท 0313.4/ 3050

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

22 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543
จำนวน ชุด

เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทาง
การตั้งบประมาณรายจ่าย และวิธีใช้จ่ายเงินเพื่อช่วยเหลือประชาชน ตามอำนาจหน้าที่เป็นไปในแนวทาง
เดียวกัน อาศัยอำนาจตาม ข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 อธิบดีกรมการปกครองจึงกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้ง
งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543 รายละเอียดปรากฏตามหลักเกณฑ์ฯ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล
ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปริญญา นาคลัตธี)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ส่วนการคลังท้องถิ่น

โทร. (มท) 50723, (02) 2225854 ต่อ 27

โทรศัพท์ (02) 2236740

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน
ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ
องค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 6 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย วิธีการ
งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 อธิบดีกรมการปกครองจึงกำหนดหลักเกณฑ์
ว่าด้วยการตั้งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด
เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล ดังนี้

ข้อ 1 หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือ
ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. 2543”

ข้อ 2 หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

หมวด 1
การช่วยเหลือประชาชน

ข้อ 3 กิจกรรมที่เป็นการช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์นี้ ต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่
ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล ตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็น
อำนาจหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เช่น การส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร การแก้ไข
ปัญหาการประกอบอาชีพ การสังคมสงเคราะห์ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันและระวัง
โรคติดต่อ การสุสานและล้างสถาน เป็นต้น

หมวด 2
วิธีการตั้งบประมาณ

ข้อ 4 ให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ประสงค์
จะตั้งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน ดำเนินการศึกษาปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการ
ของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหา จัดทำโครงการแสดงสาธารณะสำคัญของงานที่
ต้องปฏิบัติ แล้วบรรจุเข้าเป็นแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยดำเนินการตามระเบียบ
ว่าด้วยวิธีการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ 5 ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเสนอโครงการในแผนพัฒนาตามข้อ 4 เพื่อขอรับงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามความจำเป็น และเหมาะสมกับฐานะการคลังของท้องถิ่น โดยตั้งจ่ายในร่างข้อบัญญัติงบประมาณให้ถูกต้องตามประเภทของรายจ่าย ทั้งนี้ ให้ชี้แจงถึงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณดังกล่าวไว้ในคำชี้แจงประกอบงบประมาณรายจ่ายด้วย

หมวด 3 วิธีการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ 6 เมื่อข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และผู้บริหารท้องถิ่นเห็นว่า ถึงเวลาต้องดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณไว้ ให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี หรือประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการ โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นธรรมและปฏิบัติตามแนวทางการช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชนที่หน่วยงานของรัฐ ถือปฏิบัติอยู่ เช่น แนวทางปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียนกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น

(2) กรณีที่มีความจำเป็นจะต้องจัดซื้อวัสดุหรือครุภัณฑ์ เพื่อดำเนินการตามโครงการให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

ก. การจัดซื้อวัสดุ เพื่อนำไปแจกจ่ายให้แก่ราษฎร เช่น พันธุ์พืช ปุ๋ย ยา rakha rok ผ้าห่ม อุปกรณ์กีฬา วัสดุอุปโภคและบริโภค เป็นต้น เมื่อดำเนินการจัดซื้อตามระเบียนที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้จัดทำบัญชีควบคุมการรับ-จ่ายวัสดุ โดยแสดงรายการและจำนวนวัสดุที่ได้รับ และเมื่อการแจกจ่ายวัสดุ ให้ระบุรายชื่อผู้ได้รับแจกจ่ายพร้อมทั้งให้ผู้รับลงชื่อรับไว้ในทะเบียน เพื่อเป็นหลักฐานเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินทุกครั้ง

ข. การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อนำไปให้ราษฎรหรือหน่วยงานใช้ตามโครงการต่าง ๆ เช่น เครื่องสูบน้ำ จักรเย็บผ้า เครื่องมือการเกษตร เป็นต้น เมื่อดำเนินการจัดซื้อตามระเบียนฯ แล้วให้ลงทะเบียนควบคุมพัสดุ ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียนพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเมื่อมีกิจลุ่มประชาชน ชุมชน หรือหน่วยงานจะยืมไปเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการต่าง ๆ ให้ผู้ยืมทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร โดยแสดงเหตุผลความจำเป็นและกำหนดด้วนสิ่งคืน และข้อกำหนดเกี่ยวกับภาระผูกพันอันเนื่องมาจากการยืมสัดส่วน บกพร่องสูญหาย และอื่น ๆ ตามความจำเป็น โดยหมายเหตุในทะเบียนควบคุมครุภัณฑ์ ระบุชื่อบุคคลหรือหน่วยงานผู้ยืม ทั้งนี้ หน่วยงานที่ให้ยืมต้องกำกับดูแลและความคุ้มการใช้งานให้เป็นไปตามข้อตกลงของการยืมด้วย

ข้อ 7 การนี้ได้รับอนุญาตให้ใช้เงินสะสมไปดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชนให้ถือปฏิบัติตามข้อ 6 โดยอนุโลม

ข้อ 8 เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน ควรประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบโดยทั่วถัน

ข้อ 9 การช่วยเหลือประชาชนที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ และยังไม่แล้วเสร็จให้ปรับการปฏิบัติในขั้นต่อไปให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์นี้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ 10 ให้อธิบดีกรมการปกครอง มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา ตลอดจนยกเว้นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้

ประกาศ ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

(นายปริญญา นาคฉัตรีย์)

อธิบดีกรมการปกครอง